

Abstrakt v českém jazyce

Razantní nárůst objemu obrazových informací objevujících se v médiích je jevem majícím své kořeny v období přechodu od moderny k době postmoderní, tedy v zásadě nic úplně nového. Nicméně s nástupem digitální kultury a technologií došlo k dalšímu velmi výraznému prohloubení tohoto důrazu kladeného na obrazové informace. Nová média, prostředí počítačových a v poslední době zejména sociálních odstranila problém dob předchozích, tj. obtížný přístup k informacím nebo jejich nedostatek, a nahradila ho problémem z opačného konce spektra, a to jak se v záplavě informací orientovat. Důraz na vizuální informace a sdělení je pak logickou reakcí na tuto situaci, protože obrazová sdělení je dle všeobecně rozšířeného názoru možné konzumovat, třídít, prohlížet a dekodovat rychleji, než např. informace textové.

Nicméně obrazové informace trpí ve službách mediálního světa podobnými nešvary jako informace jakéhokoliv jiného typu – jsou vždy vyjádřením nějakého stanoviska, postoje, nastavení. Jakkoliv se fotografie díky mnoha svým parametrům (mechanický proces vzniku pomocí technického aparátu, závislost na přítomnosti referentu zobrazení před kamerou, indexikálně-ikonický charakter fotografických obrazů, mýtus pravdivosti fotografického obrazu, atd.) může jevit jako objektivnější, než jiná média, ve skutečnosti jde o stejně subjektivní interpretaci reality, jakou je třeba text.

Tato tendence směrem k vizualitě se projevuje samozřejmě i na stránkách tištěných médií, kdy i tradiční tituly, dlouho odolávající tomuto trendu směřování k vizualizaci, v posledních letech přistoupily k používání fotografických obrazových sdělení. Specifickou úlohu potom v tištěných médiích mají obrazy z titulních stran, tzv. titulní fotografie.

Ve své diplomové práci se chci zaměřit na způsob, jakým vybraná domácí a zahraniční tištěná média, konkrétně deníky, pracují právě s titulními fotografiemi, tzv. hlavními obrazy dne. Na pomoc si v tomto snažení vezmu koncept zpravodajských hodnot, na jehož základě budu analyzovat způsob práce s titulními fotografiemi. Protože zpravodajské hodnoty se primárně nevztahují k fotografickým sdělením jako takovým, budu muset pro své účely jejich sadu mírně modifikovat a budu pracovat pouze s několika vybranými parametry, aplikovatelnými na fotografii. Zajímat mě bude, jaké typy obrazů se dostávají na titulní strany důležitých domácích a zahraničních deníků, odkud pocházejí a co je předmětem jejich zobrazení. Pokusím se zanalyzovat, jaké zpravodajské hodnoty jsou pro tyto klíčové obrazy určující, kdo o nich rozhoduje, proč jsou některá témata převažující a jiná naopak méně zastoupená. Důležitou částí mého zkoumání pak bude srovnání relativně mladých, vyvíjejících domácích médií a jejich stabilních, tradičních zahraničních protějšků. Jako metodu budu využívat ve svém zkoumání týdenního vzorku metody obsahové analýzy. Oproti těm jsem musela přistoupit k vypuštění druhé výzkumné otázky, tj. k hledání

kodifikovaných tvůrčích schémat, zaručujících cestu fotografie na titulní stranu. K tomuto zúžení a odchýlení od tezí jsem se odhodlala nejen z prostorových důvodů, kdy tato otázka sama by vydala na celou diplomovou práci, ale především z toho důvodu, že výsledky mého kvantitativního zkoumání poskytly nepřímo odpovědi na mnoho problémů spojených s touto otázkou. Ze stejného důvodu limitovaného rozsahu práce jsem také zúžila v tezích předpokládaný vzorek titulních stran ze dvou časových období na jeden souvislý časový úsek, poskytující dostatečně reprezentativní soubor pro výsledky analýzy.

Pro svou analýzu jsem vybrala z domácích médií deníky MF Dnes, Lidové noviny, Hospodářské noviny, ze světových deníků potom německý Die Welt, Frankfurter Allgemeine Zeitung, britské deníky The Times a The Guardian a americký New York Times, které jsem zkoumala v období čtyř pracovních týdnů měsíce květen 2010.

V prvních kapitolách své diplomové práce nastíním teoretický koncept novinářské fotografie a zpravodajských hodnot, zabývat se také budu otázkou gatekeepingu a rolí obrazového editora jako jeho hlavního „dveřníka“. Podívám se také na potenciální vliv, jaký má fotografie na čtenáře, jakou roli hraje v tomto kontextu celková grafická úprava.

Ve druhé, praktické části mé práce, přejdu k samotnému výzkumu, kdy nejdřív představím metodu výzkumu, výchozí výzkumný vzorek, který se bude skládat z českých a zahraničních deníků, ukáži výzkumné otázky, vytvořím kódovací knihu a provedu samotnou analýzu titulních fotografií.